

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/438/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bfv.I.297/2023/7. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Frank Evelyn ügyvéd, Karsai Dániel Ügyvédi Iroda) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságnál.
- [2] Az indítványozót a Fővárosi Törvényszék mint elsőfokú bíróság 2022. június 21. napján kelt, 5.B.356/2020/34. számú ítéletével kábítószer-kereskedelem büntette miatt [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 176. § (1) bekezdés, (3) bekezdés] 5 év 8 hónap szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte.
- [3] A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2023. január 19. napján jogerős, 4.Bf.247/2022/12. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű terhelt vonatkozásában úgy változtatta meg, hogy a terhére megállapított, társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntettének törvényi megjelölésnél a Btk. 176. § (1) bekezdés negyedik fordulatát is feltüntette. A szabadságvesztés tartamát 7 évre súlyosította és fegyházban rendelte végrehajtani, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [4] A Kúria 2023. október 17. napján hozott Bfv.I.297/2023/7. számú végzésével az indítványozó felülvizsgálati indítványát elutasította.
- [5] 2. Az indítványozó 2024. február 5. napján jogi képviselője útján az elsőfokú bírósághoz benyújtott és az Alkotmánybíróságnak címzett, az Abtv. 27. §-án alapuló alkotmányjogi panaszában a Fővárosi Törvényszék, mint elsőfokú bíróság,

5.B.356/2020/34. számú, valamint a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság, 4.Bf.247/2022/12. számú ítéletei, továbbá a Kúria Bfv.I.297/2023/7. számú végzése alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését kérte.

- [6] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogának részjogosítványát képező bírósághoz fordulásra és a fegyveregyenlőségre vonatkozó joga megsértését állította. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában azt állította, hogy a tényállást az elsőfokú bíróság a rá nézve terhelő vallomást tevő tanú olyan nyomozati vallomására alapította, amelyet – az indítványozó szerint – a tanú kábítószerrel befolyásolt állapotban tett és nem adott hitelt a többi tanú vallomásának, akik azt vallották, hogy nem vásároltak tőle és nem is kereskedett kábítószerrel. Ugyanezen indokok alapján álláspontja szerint a támadott ítéletek az Emberi Jogok Európai Egyezménye (EJEE) 6. cikk 1. pontjával és annak esetjogával sincsenek összhangban.
- [7] 3. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tett-e.
- [8] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-ára alapozott alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve. A Kúria végzését az indítványozó és a jogi képviselője 2023. december 7. napján vette át. Az alkotmányjogi panaszt az indítványozó jogi képviselője 2024. február 5. napján nyújtotta be. Az Alkotmánybíróság mindezekre tekintettel megállapította, hogy a panaszt határidőben benyújtottnak kell tekinteni.
- [9] Az alkotmányjogi panasz részben eleget tett az Abtv. 52. § (1), illetve (1b) bekezdésében foglalt, az indítványokkal szemben támasztott követelményeknek, mert megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [az Abtv. 27. §]; az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [XXVIII. cikk (1) bekezdést]. Az indítvány tartalmazta a támadott bírósági határozatokat (Fővárosi Törvényszék 5.B.356/2020/34. számú, a Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.247/2022/12. számú ítéleteit, a Kúria Bfv.I.297/2023/7. számú végzését); az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés tekintetében indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírósági határozatok miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel; továbbá a kifejezett kérelmet a bírósági határozatok alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére.
- [10] Az indítványozó álláspontja szerint az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikk 1. bekezdésében foglalt rendelkezéssel és annak esetjogával sincsenek összhangban a bíróságok támadott döntései. Az Alkotmánybíróság az e körben előadott hivatkozásokat nem tekintette önálló, érdemi elbírálásra alkalmas indítványi elemeknek. Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés f) pontja alapján ugyanis kizárólag jogszabály (és nem bírói ítélet) nemzetközi szerződésbe ütközésének a vizsgálata kérhető, és az is csak az Abtv. 32. § (2) bekezdésében meghatározott indítványozói

kör által, és nem alkotmányjogi panasz keretében {3327/2018. (X. 16.) AB végzés, Indokolás [22]}. Nincs hatásköre az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panasz alapján indult eljárásban a bírói döntés nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatára {3258/2017. (X. 10.) AB végzés, Indokolás [16]; 3203/2019. (VII. 16.) AB végzés, Indokolás [21]}.

- [11] Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja értelmében az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti.
- [12] Jelen esetben az eljárást befejező döntés a Kúria Bfv.I.297/2023/7. számú, felülvizsgálati eljárásban hozott elutasító végzése. Az Ügyrend 32. § (5) bekezdése értelmében a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott határozata alkotmányjogi panasszal az általános szabályok szerint önállóan támadható. Az Alkotmánybíróság gyakorlata állandó a Kúria felülvizsgálatot megtagadó végzésével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszok kapcsán, a felülvizsgálatot megtagadó végzés a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek minősül, és alkotmányjogi panasszal támadható {lásd pl. 3355/2022. (VII. 25.) AB végzés, Indokolás [6]}.
- [13] Az Alkotmánybíróság vonatkozó joggyakorlata értelmében „ha a Kúria azt állapítja meg, hogy a felülvizsgálati eljárás lefolytatására nincs lehetőség, az Alkotmánybíróság a Kúriának ezen nem érdemi döntésén keresztül az ügy érdemében hozott jogerős döntést csak két esetben vizsgálhatja. Akkor (i) ha az indítványozó a jogerős döntést a felülvizsgálati indítvánnyal egyidejűleg – az Abtv. szerinti határidőben – alkotmányjogi panasszal is megtámadta, vagy (ii) ha a Kúria végzését mérlegelési jogkörben hozta meg, amely mérlegelés eredményére az indítványozónak bizonyosan nincs ráhatása [Ügyrend 32. § (4) bekezdés, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 26. § (1) bekezdésének és 27. §-ának, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendje 32. §-ának egységes értelmezéséről szóló 1/2019. (XI. 25.) AB Tü. állásfoglalás I/5. pont].” {3221/2021. (V. 28.) AB végzés, Indokolás [13]}
- [14] A jelen esetben megállapítható, hogy az indítványozó a jogerős döntést alkotmányjogi panasszal nem támadta meg, ugyanakkor a Kúria döntése mérlegelési jogkörben hozott bírói döntésnek minősül. Erre tekintettel a Kúria végzésén keresztül a jelen ügyben a jogerős döntés állított alaptörvény-ellenessége is vizsgálható. {3504/2021. (XI. 30.) AB végzés, Indokolás [28]–[29]}
- [15] Az indítványozó az alkotmányjogi panasznak alapul szolgáló büntető ügyben terhelt volt, így az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint jogosultnak és érintettnek tekinthető. Az Alkotmánybíróság rögzítette továbbá, hogy az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [16] 4. Az Alkotmánybíróság ezután az Abtv. 29. §-ában, az indítvány befogadásához szükséges további feltételek fennállását vizsgálta.

- [17] Az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának feltétele, hogy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30], illetve 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [18] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésben foglalt tisztességes eljáráshoz való jog két részjogosítványának megsértését állította: a bírósághoz fordulás jogának sérelmét és a fegyveregyenlőség megsértését.
- [19] A bírósághoz fordulás joga lényegi tartalma szerint azt jelenti, hogy a sérelem orvoslásához a jog bírói (nem közigazgatási vagy más) utat biztosít. {3150/2017. (VI.14.) AB határozat, Indokolás [14]} Az indítványozó számára nyitva állt a Kúria felülvizsgálati eljárása, amelyet igénybe is vett, így a bírósághoz fordulás joga tekintetében érdemi alkotmányjogi összefüggés az indítványban foglaltak alapján nem állapítható meg.
- [20] Az indítványozó a fegyveregyenlőségre hivatkozással azt kifogásolta, hogy a bíróság a tényállást egy olyan tanú vallomására alapozta, amely álláspontja szerint kábítószerrel befolyásolt állapotban volt és sérelmezte, hogy a védelem által indítványozott tanúkat nem hallgatta meg.
- [21] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozó alkotmányjogi panaszában a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog állított sérelmén keresztül valójában a számára kedvezőtlen bírói döntések tartalmi, törvényességi szempontú kritikáját fogalmazza meg.
- [22] Az Alkotmánybíróság ismételten rögzíti, hogy az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja alapján a bírói döntéseket az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel {elsőként lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; ezt követően megerősítette: 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]}.
- [23] Az Alkotmánybíróság rögzíti továbbá, hogy a jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné

az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhetők ki, azokat az igazságszolgáltatás ma ismert rendszere magában hordozza. {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]-[15]}

[24] Az Alkotmánybíróság mindezekre tekintettel megállapította, hogy az indítvány a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmével összefüggésben nem állított a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetett fel, következésképpen nem teljesítette az Abtv. 29. §-ában meghatározott befogadhatósági feltételt.

[25] 5. A fentiek alapján az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2024. október 15.

Haszonicsné Dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető, alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró